

Te lange drachtduur

Afwijkend kalf oorzaak van koeien die overdragen

De afgelopen maanden ben ik tweemaal in de gelegenheid geweest om een dier op te volgen dat volgens de administratie van de veehouder allang had moeten kalven. Het eerste dier, uitgeteld begin februari, werd mij half februari aangeboden voor onderzoek. Het dier vertoonde uitwendig geen tekenen van een naderende geboorte. Bij rectaal onderzoek en met de echo kon ik wel vaststellen dat er een levend kalf aanwezig was.

Na uitvoerig alle inseminatiedata, rekeningen van KI-organisaties en andere administratie te hebben doorlopen, werd besloten af te wachten. De veehouder wist eigenlijk zeker dat de uitgetelde kalfdatum goed was, maar durfde geen risico te lopen. Half april werd mij nogmaals gevraagd het dier te onderzoeken. Opnieuw voelde ik een levend kalf, verder maakte het dier nog steeds geen aanstalten te gaan kalven. Eind april belde de veehouder op voor een verlossing van de betreffende koe, het kalf was al dood. Met behulp van een foetotomie (zaag) wisten we toch het kalf te verlossen en het leven van de koe te sparen. Het kalf was groot en zwaar (80 kg), zeer weinig beveesd, had lange haren en lange klauwen. Het tweede geval was een tweedekalfsdikbilkoe. Ook bij deze koe stelde ik meerdere malen vast dat er sprake was van een levend kalf en wist de veehouder zeker dat het dier te lang overdroeg. Door ervaring wist ik inmiddels dat het kalf weinig levensvatbaar zou zijn na de geboorte en we besloten de koe op te ruimen. Op die manier zou de (zeer beveesde) koe geen risico lopen op complicaties na een eventuele keizersnede. Bij het slachten werd een weinig levensvatbaar kalf aangetroffen, dat al snel stierf. Ook dit kalf was grof van bouw en had lange klauwen.

Niels Groot Nibbelink, vakdierenarts rund

Kalf met verstoring in de neuro-endocriene as zet afkalven niet in gang

De gemiddelde drachtduur bij runderen is 284 dagen met een spreiding van 10 dagen. De belangrijkste oorzaak van een abnormaal lange drachtduur is een menselijke fout, het gaat dan met name om fouten in administratie van inseminatie- of dekd-data, maar ook om een foutieve inschatting van de lengte van een dracht.

Als men alle administratieve fouten heeft kunnen uitsluiten dan is de oorzaak altijd een

afwijkend kalf, met meestal een stoornis in de hersenen. Er is namelijk sprake van een verstoring in de neuro-endocriene as tussen de hypothalamus, de hypofyse en de bijnierschors van het ongeboren kalf. Bij een afwijking in de neuro-endocriene as zal het kalf de aanzet tot afkalven niet in gang zetten. De oorzaak van deze stoornis is vaak niet gekend. Erfelijkheid kan een rol spelen, maar ook infectieuze oorzaken zijn bekend. Van een infectie met bovine

virale diarree (BVD) weten we bijvoorbeeld dat het voor onderontwikkelde hersenen kan zorgen.

Zolang het kalf blijft leven, zal er geen signaal worden doorgegeven aan de koe om te kalven. De koe moet dan worden ingeleid. Dit gebeurt meestal door een hormoneninjectie met een corticosteroïde en een prostaglandine.

Heeft u vragen of wilt u meer informatie over dit onderwerp?
Raadpleeg uw dierenarts